

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen *Bilaga*
Registraturet
Ink. 2017-06-28
Dnr: *111-1130/2017*
Till: *Stockholm, juni 2017* *RI*

Vi behöver era inspel om Stockholmsregionens utveckling

- Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen, diarienummer TRN 2016-0082
- * Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen, diarienummer TRN 2016-0127

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet
Ink. 2017-06-28
Dnr: *111-1133/2017*
Till: *RI*

Nu pågår utställningen av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS 2050. Parallellt skickar landstinget nu också ut Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen och Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen på bred remiss. Dokumenten ska bidra till att stärka regionens genomförandekraft i två avgörande frågor för regionens utveckling.

Landstingets tillväxt- och regionplanenämnd beslutade den 8 juni att skicka förslagen på remiss under perioden 27 juni–2 oktober 2017. Målet är att landstingsfullmäktige ska fatta beslut om dem under 2018. Till dess behöver vi era inspel för att kvalitetssäkra förslagens innehåll, men också för att diskutera hur vi behöver arbeta för att uppnå regionens mål om att vara en klimatneutral region till 2045 och om hur vi ska stärka förutsättningarna för att leva och verka i länets skärgårds- och landsbygdsområden.

I detta utskick ingår, förutom de båda förslagen, även en förteckning över de aktörer som får remisserna.

Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen

Syftet med klimatfärdplanen är att vägleda och stärka genomförandet av länets samlade klimatarbete mot netto-noll-utsläpp år 2045. Centrala delar av färdplanen är sektorsvisa utsläppsbanor samt verktyg för genomförande, såväl lokalt som regionalt.

Frågor vi gärna vill ha era svar på:

- Är utsläppsbanorna och de tillhörande förslagen till regionala vägval rimliga och genomförbara?
- Saknas viktiga vägval, verktyg och aktörer?
- Är de sju utpekade regionala omställningsinsatserna lämpliga eller bör andra åtgärder föredras?
- Hur kan ni som regional aktör bidra till genomförandet?

Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen

Syftet med strategin är att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården i Stockholms län. Fokus ligger på frågor som rör bland annat näringsliv, service, kommunikationer och naturvärden.

Frågor vi gärna vill ha era svar på:

- Vilka ytterligare styrkeområden vill ni särskilt framhålla för Stockholmsregionens landsbygd och skärgård?
- Vilka ytterligare utmaningar och möjligheter ser ni som avgörande för att skapa bättre förutsättningar att bo och verka på landsbygden och i skärgården?
- Vilka insatser (1–5 st) inom respektive insatsområde ser ni som särskilt avgörande för att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården?
- Hur kan ni som regional aktör bidra till genomförandet?

RUFS-rummet

I höst bjuder Tillväxt- och regionplaneförvaltningen in till flera intressanta temamöten kopplade till RUFS 2050 och förslagen till färdplan och strategi. Mötena kommer att äga rum i RUFS-rummet på OpenLab vid KTH, Valhallavägen 79 i Stockholm.

Remissvar

Välkommen att skicka in synpunkter på förslagen. Synpunkterna skickas elektroniskt till registrator.trf@sll.se både i word- och pdf-format. Ange de diarienummer som uppges ovan för respektive förslag. Synpunkterna ska vara Stockholms läns landsting tillhanda **senast den 2 oktober 2017**.

Remissvaren kommer att sammanställas i en samrådsredogörelse.

Mer information finns på **www.rufs.se**. Där hittar du också kontaktuppgifter till de som arbetat med att ta fram förslagen.

Med vänliga hälsningar

Hanna Wiik

Förvaltningschef

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

Stockholms läns landsting

FÖRSLAG TILL

LANDSBYGDS- OCH SKÄRGÅRDSSTRATEGI

för Stockholmsregionen

FÖRSLAG TILL

LANDSBYGDS- OCH SKÄRGÅRDSSTRATEGI

för Stockholmsregionen

Förord

Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen är regionövergripande och fungerar som ett vägledande dokument för såväl landstinget som regionala och lokala aktörer. Strategin är kopplad till RUFS 2050 och syftar till att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården i Stockholms län. Strategins målår är 2030.

Arbetet med strategin leds av tillväxt- och regionplaneförvaltningen på Stockholms läns landsting men bygger på samverkan med en rad regionala och lokala aktörer: Länsstyrelsen i Stockholm, landsbygds- och skärgårdskommunerna i länet, LRF, Företagarna, Hela Sverige ska leva, SIKO, Skärgårdarnas Riksförbund och Skärgårdsstiftelsen med flera.

Strategin har status som planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen 7 kap 5 §, vilket innebär att landstinget hänvisar till underlaget inom ramen för sitt regionplaneuppdrag och att kommuner och statliga myndigheter ska använda sig av underlaget i sin planering.

Hanna Wiik
Förvaltningschef
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Stockholms läns landsting

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning.....	7
Stora skillnader	7
Fyra insatsområden.....	7
1. Inledning	8
Bakgrund	8
Varför en strategi för landsbygden och skärgården?	9
Vision och övergripande mål i RUF 2050.....	9
Avgränsning	9
Arbetsprocess	11
Parallella processer.....	11
2. Landsbygd och skärgård i Stockholms län – nuläge	12
Befolkning	12
Näringsliv och arbetsmarknad	16
Service och kommunikationer.....	20
Naturmiljö.....	24
Summering	26
3. Strategi för landsbygdens och skärgårdens utveckling	28
Identifierade behov och möjligheter.....	28
Insatsområden.....	29
4. Genomförande och uppföljning	33
Genomförande.....	33
Uppföljning	33
Bilaga 1: Inriktning RUF 2050	35
Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – RUF 2050	35
Regionala förhållningssätt för landsbygd och skärgård	36
Landsbygdens och skärgårdens rumsliga struktur	37
Bilaga 2: Stockholm läns handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet	43
Stockholm läns handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet	44

Sammanfattning

Stockholms län är Sveriges största storstadsregion med en tät urban struktur och landets största marknad. I länet finns också en stor landsbygd och skärgård. Med ungefär 160 000 invånare utanför tätorterna har Stockholms län dessutom landets tredje största landsbygdsbefolkning. Den regionala utvecklingsplaneringen riktar sig till hela länet och behöver hantera både tätare och glesare strukturer.

Syftet med denna landsbygds- och skärgårdsstrategi är att stärka möjligheten att bo och verka på landsbygden och i skärgården. Strategin utgår från den kommande regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF 2050. Den gäller för hela länet och därmed även för landsbygden och skärgården.

För att definiera vad landsbygd betyder i Stockholms län har landstinget använt en modell som bygger på pendlingsavstånd till tätorter med fler än 3 000 invånare. Modellen har tagits fram av före detta Glesbygdsverket och rekommenderas av Tillväxtanalys och OECD. Enligt modellen kan Stockholms läns landsbygd delas in i *tätortsnära landsbygd*, *landsbygd* och *skärgård*.

Stora skillnader

Med utgångspunkt från modellen har landstinget gjort en nulägesanalys som visar på stora skillnader mellan Stockholms läns landsbygds olika delar. I tätortsnära landsbygd har befolkningsökningen varit 67 procent sedan 2000 och antalet arbetstillfällen har ökat med nästan 27 procent sedan 2008. Det kan jämföras med länets tätorter där befolkningen har ökat med 20 procent och antalet arbetstillfällen med 11 procent.

Landsbygden har haft en liknande befolkningsutveckling som länets tätorter, men antalet arbetstillfällen har minskat med nästan 4 procent. Skärgården har knappt haft någon befolkningsökning alls och antalet arbetstillfällen har minskat med 10 procent. Samtliga delar av landsbygden har dock en högre förvärvsgrad än tidigare och ligger till och med över tätorterna. Invånarna på landsbygden saknar alltså inte ett arbete, men siffrorna tyder på att fler har sitt arbete någon annanstans.

Fyra insatsområden

Nulägesanalysen visar att tätortsnära landsbygd, landsbygd och skärgård har olika förutsättningar. Därför har fyra insatsområden med åtgärder som är anpassade för de olika kategorierna tagits fram. De fyra insatsområdena är:

- Förbättra tillgängligheten
- Stärk det lokala näringslivet
- Utveckla levande lokalsamhällen
- Utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden